

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Biouroul de distribuire: Librăria Asociațiunei, Sighet, Piața Unirei No. 25.

Apare în fiecare Dumineca.

Prețul unui exemplar: 1 Leu.

Nașterea Maicei Preacurate

Noi, fiii Evei, zămizliți întru fără-delegi și născuți intru păcate, trăim aici pe pământ cu năcasuri.

Viața noastră pămintească cu drept cuvânt o putem numi „valea lacrimilor.”

Ce ar fi de noi, când părăsiți pe puterile noastre nu am avea un Părinte în cer să ne întindă ajutor în neputințele noastre? Ce s'ar alege de noi, dacă nu lipsa Mijlocitorarea, carea să implină mânia dreptului Judecător pentru păcatele săvârșite?

Cerescul Părinte prin nașterea preafericitei Maria a dorit să ne dea o zi de bucurie.

După un zburcium de patru mii ani, a dat omenimei o Maică dulce, iubitoare, carea a născut pe Răscum-părătorul lumii.

Sărbătoarea nașterii Maicei Preacurate, trebuie să stâruească în noi sentimentul iubirei, alipirei și incoredrei noastre cătră Preasfânta Fecioară căci și viața ei a fost plină de lupte suferințe și jertfire de sine.

Iată câteva dovezi. Calea obositoare la Vifleim, unde nicăiri nu găsește milă, ei a trebuit să ia sălaș într'un grajd ca să nască pe Fiul dumnezeiesc. Fuga în Egipt. Frica zguduitoare de Irod ucigașul, care căuta după Prunc ca să-L omoare.

Munca istovitoare a meseriașului Sf. Iosif. Prigonirea, batjocorirea, chinuirea și restignirea lui Hristos.

Sunt aceste pilde grăitoare, cari trebuie să ne îndemne, ca și noi oameni intru năcasurile noastre să slujim lui Dumnezeu cu aceea credință și dragoste, cu carea Maica sfântă a slujit Părintelui ceresc și își arată iubirea cătră noi oamenii.

Să-i cerem sprijinul ei și ea ne va fi Mijlocitoarea noastră, în toate lipsurile vieții pămintesti!

Maria, Fecioară Preacurată.

Dovezi din sf. Scriptură. Maria „s'a aflat având în pânțece dela Spiritul Sfânt” (Mat. 1, 18). „Iată o fecioară va zămizli și va naște fiu.” (Izai 7,14). „Poarta aceasta închisă va fi, și nu se va deschide și printrinsa nimenea nu va trece, pentrucă Domnul lui Israil a intrat prin ea.” (Exech. 44,2).

Sf. Părinți. Precum razele soarelui străbat prin tabla de sticlă fără să-o spargă, așa s'a născut Isus soarele Dreptății din Maria, fără ca verguria acestei să fi suferit ceva vătămare. (Sf. Aug.) Precum după inviderea sa (Isus) a intrat prin ușile închise în mijlocul învățăceilor, și precum din mormântul închis din toate părțile a

ieșit fără să-l fi dărâmat, așa a ieșit din sinul Fecioarei preacurate fără a se fi vătămat verguria acesteia. (Sf. Aug.) Împărații obișnuesc a da anumite privilegii acelor orașe, unde s'au născut ori încoronat, pentru ce să nu fi putut da Împăratul cerurilor Maicei sale Preacuratei darul verguriei veșnice? (Sf. Efrem). Sf. Ioan gura de aur spune despre Maria, că ea este fereastră cerului, prin care Dumnezeu a revărsat peste lume lumina cea adevărată.

Asemănări. Pe cum albinele pregătesc ceara din suc de curat și virgin al florilor mirositoare fără ca acestea să se murdărească, așa s'a format și trupul Mântuitorului din sinul tainic al Maicei Preacurate, fără ca să fie fost atinsă fecioria ei curată.

Pe cum raza din stea, așa s'a născut Fiul lui Dumnezeu din Fecioara Maria, și precum steaua prin slobozirea razei întru nimic nu s'a împușinat, așa și verguria Mariei nimic n'a suferit prin nașterea Mântuitorului.

La sfințirea Bisericii.

„Nu este aceasta altă, fără numai casa lui Dumnezeu și aceasta este poarta cerului“. Facere 28, 17.

Când Iacob a călătorit la Laban în Mezopotamia, pe cale înnoptând întrun loc s'a culcat să doarmă, punându-și la cap o piatră. În somn a văzut o scară, care ajungea până în cer. Ingerii lui Dumnezeu umblau pre ia în sus și jos, iar din vârful scării vorbea însuși Dumnezeu către Iacob zicându-i între altele, cumcă în dânsul se vor binecuvânta toate popoarele.

Iacob trezindu-se din somn infri-

coșându-se a strigat: „Infricoșat este locul acesta. În locul acesta într' adevăr Domnul este. Aci nu e altceva, decât casa lui Dumnezeu și poarta cerului“.

Profetul David zice: „Doamne unde să mă duc dinaintea spiritului tău? Unde să fug dinaintea feței tale? De me voi sui în cer tu acolo ești. De me voi cobori la iad, iacă și acolo ești de față. De mă voi sui pe aripele aurorei, și mă voi aseza la marginile mării, și acolo me duce mâna ta, și mă ține dreapta ta.“ (Psalm 138, 7 și urm.)

Sf. Apostol Pavel zice că Dumnezeu umplă lumea întreagă, și pentru aceea omul ori unde se poate ruga lui Dumnezeu, că el ascultă ori unde rugăciunea celor ce au credință. Așa a auzit rugăciunea lui Iona din pân-tecele peștelui, în ea rugăciunea lui Dănilă din luzit rugăciunea mo zec-hiil din pat. De a și aceea e adevărat, că Dumnezeu și-a ales unele locuri anumite, în cari voește cu deosebire să ne rugăm lui, unde să-i aducem sacrificiile noastre, pentru că lumea întregă e prea mare biserică pentru noi, încât mintea ome-nească se pierde în ea, și nu se poate ruga lui Dumnezeu cu așa folos ca în bisericile făcute de mână.

Aceste locuri anumite sunt bisericile noastre. Astfel biserica este acel loc sfințit întru mărirea lui Dumnezeu unde în timp anumit se adună credincioșii cu preotul lor, ca să aducă lui Dumnezeu jertfa stinței liturgii, sau a implini și alte servicii dumnezeiești care le-a așezat sf. Biserica.

Biserica se numește loc de adunare, casa lui Dumnezeu, casă de rugăciune, poarta raiului, loc de jertfă. Iar numirea biserica vine dela cuvântul grecesc „basilica“ ce însem-

nează casă împărătească, și foarte nimerit se numește așa, pentru că întru adevăr biserica e locuința împăratului împăraților, a cărui împărăția nu va avea capăt.

La început oamenii se închinau lui Dumnezeu sub cerul liber pe dealuri și munți, unde cugetau a fi mai aproape de Dumnezeu. Cu toate acestea uzul bisericilor e foarte vechi, pentru că chiar și înainte de Hristos la păgânii cei vechi încă aflăm biserici redicate în onoarea idolilor.

În legea vechea însuși Dumnezeu zice poporului iudevesc: „Adăți aminte să nu-ți aduci arderile de tot ale tale în tot locul cari îl vei vedea, ci în acela, care îl alege Domnul, săți aduci jertfele tale”, iar când Solomon a sfințit biserica cea pompoasă așa a grăit Domnul: „Am ales și am sfințit locul acesta să fie numele meu, și să fie înaintea mea, și să se facă acolo pre el, și va fi înaintea mea tot timpul”.

Ba și Mântuitorul nostru Isus Hristos însuși numește casa lui Dumnezeu biserica, când scoate din biserică pre aceia, ce vindeau acolo zicându-le: „Luați acestea de aici, și nu faceți casa Tatălui meu, casă de neguțătorie.” (Ioan 2, 16.)

Creștinii în timpul Apostolilor nu aveau biserici din cauza că erau persecutați de iudei și de păgâni, ci ei se adunau la cult divin în case particulare și pe sub pământ în așa numitele catacombe cari și azi se află în Roma o mulțime.

Numai sub Costantin cel Mare au început creștinii a redica biserici publice în onoarea Dumnezeului celui adevărat. Fînd că biserica e Casa lui Dumnezeu este lucru cuviincios ca aceea chiar și după forma sa din afară să se deosebească de celelalte edificii.

În legea veche însuși Dumnezeu a rânduit cum să fie locul sfânt: corul marturiei, după care s'a făcut apoi biserica lui Solomon. Forma bisericii o dă scopul, careia servește: să cuprindă poporul, să aibă loc distins pentru preoți și cântereși și pentru alte trebuințe în legătură cu cultul divin.

Bisericile din timpurile cele mai vechi se zidesc în formă patrată lungăreși sau în forma cerului, însemnând prin acea că evanghelia sa lățit preste tot pământul. Se ridică pe locuri mai înalte, însemnându-se prin aceasta, că aceasta este locuința celui Pre-înalt pre carele nu-l pot cuprinde cerurile. Biserica e așezată cu altarul cătră resărit, însemnându-se prin aceasta că religiunea e lumina cea adevărată care este dela Hristos cel adevărat.

Biserica are un turn, două sau și mai multe turnuri. Turnul se înalță cătră cer și ne face atenți ca să căutăm la cer, unde este patria noastră cea adevărată. Pe vârful turnului lucește crucea, semnul mântuirii noastre atârnat pe un glob. Crucea ne înseamna că întru toate împrejurările vieții să punem în cruce speranța noastră, căci prin cruce a invins Hristos lumea și ne indeamnă să mărturisim fără frică credința. Iară globul pe care stă sf. crucea ne întipuește globul pământului pe locuitorii căruia i-a rescumpărat Hristos prin crucea sa.

În turnul bisericii stau clopotele care cu versul lor cel sonor chiamă pe creștini la biserică spre a implini serviciul dumnezeesc scl. Înainte de ce s'ar fi inventat clopotele, creștinii se folosau de toacă și buciim. Pe unele turnuri este și orologj care ne arată cursul timpului, orologiul ne face atenți că timpul e foarte trecător deci să-l folosim înțelepțește.

Din catechism.

39. Cum au fost ingerii când i-a făcut Dumnezeu ?

Ingerii când i-a făcut Dumnezeu au fost buni și fericiți. Ei au fost nemuritori după ființa lor, au fost inzestrați mai mult ca fiii oamenilor cu pricepere, voință și puțință de acțiune.

„Ei (ingeri) în ceruri văd pururea fața Părintelui meu” (Mateiu 18, 10) ori, ingerii nu au ochi trupești, trup nu au, prin urmare ei pot să vadă numai prin ochii priceperii lor, și sf. Iacob spune (Iac. 2, 19). „Și demonii cred că este Dumnezeu și se cutremură”, ori a crede nu se poate de cât prin pricepere, că unde nu este pricepere, nu poate fi nici credință.

Ingerii au voință. „Spiritul Sfânt cel trimis din cer spre care doresc ingerii să privească” (Sf. Petru I. 1, 12) dorința este un act a voinței. „Ingerii cari au păcătuit,” (Sf. Petru II. 2, 4) a face păcat nu se poate de cât prin voința literară.

Ingerii sunt superiori oamenilor, atât prin natura lor cât și prin însușirile acestei naturi superioare, la ei sunt priceperea, voința și puterea de acțiune într-o măsură potențială, cum spune sf. Petru (II. 2, 11.) „... ingerii, cari au mai mare putere...” și sf. Aug. (De civ. Dei I. 11, c. 15.) „natura ingerească în demnitate întrece tot ce e zidit de Dumnezeu” și mai departe „Dumnezeu nimic nu a împodobit mai mult din făpturile sale, ca spiritele, cărora le-a dat pricepere, și li-a dat puțință ca să-l privească pre el”, iar sf. Vasile cel mare spune (In psalm 32 n. 4.) „Că ingerii au căpătat ființa de la Cuvântul creator, și sfințenie dela Spiritul Sfânt”.

Vizitație canonică. De când va ieși de sub tipar acest număr al revistei noastre, Preasfințitul *Iuliu* al Gherlei deja va fi în mijlocul maramureșenilor credincioși. Este așteptat cu dor și dragoste. Fiii sufletești din Valea porcului, Rona de jos, Bôrșa și în urmă pelerinii evlavioși, cari la sărbătoarea sfintei Măriei mici se vor

aduna în cele număroase la sfântul lăcaș de rugă dela Mănăstirea Moiseiului, vor avea prilejul fericit să vadă și asculte pe Arhireul iubit, care vine să binevestească credința mântuitoare, pacea și dragostea între oameni.

Bunul Arhipăstor abia își va fi terminând aceste vizite, iată că cu începere de 12 Septembrie crt. vestește un nou șir de vizitațiuni și anume în comunele din jurul Dejului. De asta dată vor fi vizitate 15 parohii. Darul Celui de sus să-i însoțească pașii facuți pentru mântuirea sufletelor!

Sosind apoi în 3 Oct. c. la reședința sa în Gherla, va face slujbă de mulțumita lui Dumnezeu.

„Aici — spune Preasfinția Sa — voi înălță din adâncul sufletului rugăciuni de mulțumită și preamărire Părintelui ceresc, pentru Darul milei sale, care l'a revărsat îmbelșugat pe cărarea vizitațiilor robului său, învrednicindu-mă e cerceta în sapte ani întreaga turmă aleasă a vântatoare alui Hristos, grije și îngrijirei mele încredințate și aceluia de mângăieri sufletești fara sume.”

„Aceas rugăciune de mulțumită și preamărire să se înalțe în aceeași zi în 749 sate într-o sfântă îmbrățișare a tuturor, de cari cu atâta drag m'am apropiat pentru a-i sluji întru Domnul.”

„Vestiți poporului acel ceas de rugăciune.”

„Domnul primeasca închinarea robilor săi, și dăruiască poporului său tărie sufletească și pace.”

Iar noi, smeriții și ascultătorii fii, din curata evlavie a inimilor noastre urăm preabunului Părinte și neobositului Arhireu: **Intru mulți ani Dispunătorule sfinte!**

Calendar săptămânal.

5—11 Septembrie, 1926.

5. Dumineca 15 d. Rusalii. (Ev. d. Matei 22, 35.) Pr. Zaharie.
6. Luni, Arhistr. Mihail.
7. Marți. M. Sozont.
8. Miercuri. Nașt. Pr. V. Maria.
9. Joi. Ioachim și Ana.
10. Vineri. M. Midodora, Mitr.
11. C. Teodora.